

Osvojenie

Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine

Osvojením vzniká medzi osvojiteľom a osvojencom rovnaký vzťah, aký je medzi rodičmi a deťmi. Medzi osvojencom a príbuznými osvojiteľa vzniká osvojením príbuzenský vzťah. Osvojiteľa majú pri výchove detí rovnakú zodpovednosť a rovnaké práva a povinnosti ako rodičia.

O osvojení rozhoduje súd na návrh osvojiteľa.

Osvojiteľom sa môže stať len fyzická osoba ktorá:

- 1. má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,*
- 2. osobné predpoklady,*
 - a. najmä zdravotné,*
 - b. osobnostné a morálne,*
- 3. je zapísaná do zoznamu žiadateľov o osvojenie*
- 4. spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že osvojenie bude v záujme maloletého dieťaťa.*

Medzi osvojiteľom a osvojencom musí byť primeraný vekový rozdiel. Osvojiť možno len maloleté dieťa, ak je osvojenie v jeho záujme.

Osvojiť maloleté dieťa môžu manželia alebo jeden z manželov, ktorý žije s niektorým z rodičov dieťaťa v manželstve, alebo pozostalý manžel po rodičovi alebo osvojiteľovi maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa môže výnimočne osvojiť aj osamelá osoba, ak sú splnené predpoklady, že osvojenie bude v záujme dieťaťa.

Ako spoločné dieťa môžu maloletého osvojiť len manželia. Ak je osvojiteľ manželom rodiča maloletého dieťaťa, môže osvojiť maloleté dieťa len so súhlasom druhého manžela; súhlas nie je potrebný, ak druhý manžel stratil spôsobilosť na právne úkony alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

Pred rozhodnutím súdu o osvojení musí byť maloleté dieťa najmenej po dobu deviatich mesiacov v starostlivosti budúceho osvojiteľa. Náklady

spojené s predosvojiteľskou starostlivosťou uhradza budúci osvojiteľ. O zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti budúcich osvojiteľov rozhodne na návrh budúceho osvojiteľa súd.

Súd je povinný na základe lekárskeho vyšetrenia zistiť, či zdravotný stav osvojenca a osvojiteľov nie je v rozpore s účelom osvojenia. S výsledkami vyšetrenia oboznámi osvojiteľa, zástupcu osvojenca a poučí ich o účele, obsahu a dôsledkoch osvojenia.

Osvojením zanikajú vzájomné práva a povinnosti medzi osvojencom a pôvodnou rodinou, ako aj medzi osvojencom a poručníkom alebo opatrovníkom, ktorý mu bol ustanovený súdom.

Ak je osvojiteľ manželom jedného z rodičov osvojenca, príbuzenské vzťahy medzi osvojencom, rodičom a jeho príbuznými zostávajú zachované. Ak je to v záujme osvojenca, osvojiteľa mu môžu sprostredkovať prístup k informáciám o jeho rodičoch alebo poskytnúť informácie, ktorými disponujú, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Osvojenie môže súd zrušiť z vážnych dôvodov, ktoré sú v záujme maloletého dieťaťa, do šiestich mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o osvojení na návrh osvojenca alebo osvojiteľa alebo aj bez návrhu. Zrušením osvojenia vznikajú znovu vzájomné vzťahy medzi osvojencom a pôvodnou rodinou. Osvojenec bude mať opäť svoje predošlé priezvisko.

Sprostredkovanie pestúnskej starostlivosti alebo osvojenia podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Ak rodičia nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa a nie je možné dieťa zveriť do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sprostredkuje dieťaťu pestúnsku starostlivosť alebo osvojenie (ďalej len náhradná rodinná starostlivosť).

Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určený na účely organizovania náhradnej rodinnej starostlivosti (ďalej len určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately) alebo zariadenie, ak je v ňom dieťa umiestnené, musí poskytnúť dieťaťu, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, sociálne poradenstvo, informácie o účinkoch náhradnej rodinnej starostlivosti a psychologickú starostlivosť (ďalej len príprava dieťaťa) spôsobom primeraným veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa. Prípravu dieťaťa realizuje určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo akreditovaný subjekt upovedomený o potrebe pripraviť dieťa, alebo zariadenie, v

ktorom je dieťa umiestnené, bezodkladne po naplnení podmienok ustanovených v prvom odseku.

Ak vykonával pre dieťa, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, niektoré z opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto zákona akreditovaný subjekt, ktorého zástupca, prípadne zamestnanec je pre dieťa osoba známa, ponúkne určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately možnosť pripraviť dieťa tomuto akreditovanému subjektu. Ak akreditovaný subjekt v lehote dvoch týždňov neprejaví vôľu, že chce dieťa pripravovať, prípravu dieťaťa vykoná určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom sa dieťa nachádza.